

SZÁZADVÉG

Gazdaságkutató Zrt.

2019.11.14

Budapest

**A megújuló energia
termelő-fogyasztó
egyének és közösségek
lehetőségei a hazai
villamosenergia-
ellátásban**

Vörös Vince

kutató

voros@szazadvég.hu

Energiaközösségek, megújuló-energia közösség, termelő-fogyasztó definiálása

- A releváns közösségi szabályozásokban megjelenő értelmezések bemutatása
- Különbségek, hasonlóságok (lokálitás)
- Hazai DSO értelmezése

Energiaközösségek fő motivációi

- Méretgazdaságosság/sűrűséggazdaságosság
- Kockázat-, és felelősség megosztás
- Társadalmi tőke
- Önellátás lehetősége
- Megosztott(közös) termelés/rugalmasság kínálata
- Információ megosztás

Egyéni megújuló energia-termelők lehetőségei/motivációi

- Releváns szabályozás bemutatás
- Motiváció, elszámolás

Jogszabály alkotási javaslatok

- A megfelelő definíciók bevezetése törvényi szinten
- Részletszabályok kidolgozása rendeletben

Javaslat pilot projektek megvalósítására – szabályozói homokozó

- Piaci szereplők bevonása, komplex vizsgálat
- Feszültség szabályozás kérdése kritikus lehet

Termelő-fogyasztó, termelő-fogyasztó csoportok

Megújuló energia-irányelv (EU) 2018/2001 2. cikk (14):

„termelő-fogyasztó”: olyan végső fogyasztó, aki, illetve amely meghatározott területen lévő saját ingatlanján vagy – amennyiben a tagállamok engedélyezik – valamely más ingatlanon belül saját fogyasztásra megújuló villamos energiát termel és azt tárolhatja vagy értékesítheti, amennyiben – a nem háztartásnak minősülő termelő-fogyasztók esetében – az említett tevékenységek nem a fő kereskedelmi vagy szakmai tevékenységét jelentik.

Például: családi házra felhelyezett napelemek
Hazai jogszabályi háttér jól kidolgozott

Megújuló energia-irányelv (EU) 2018/2001 2. cikk (15):

„együttesen eljáró termelő-fogyasztók”: legalább két együttesen eljáró, a 14. pontnak megfelelő termelő-fogyasztó ugyanazon épületben vagy többlakásos lakóépületben lévő csoportja.

Például: társasház közös napelem/napkollektor
Elszámolási kérdések nem tisztázottak.

Energiaközösség, megújuló-energia közösség definiálása

Megújuló energia-irányelv (EU) 2018/2001: (MEK)

- megújuló energiát termeljenek, fogyasszanak, tároljanak és értékesítsenek, többek között megújuló energia adásvételi megállapodások révén;
- a megújuló-energia közösség birtokában lévő termelőegységek által termelt megújuló energiát az e cikkben meghatározott egyéb követelményekre figyelemmel e megújuló-energia közösségen belül megosszák, és a megújuló-energia közösség tagjait fogyasztóként megillető jogokat és kötelezettségeket megtartsák;
- közvetlenül vagy aggregálással egyaránt minden megfelelő energiapiachoz megkülönböztetés mentes módon hozzáférjenek.
- Definíció szerint a tagok a „megújulóenergia-projektek közelében” találhatóak

Villamosenergia-irányelv (EU) 2019/944 (HE)

- önkéntes és nyitott részvételen alapul, és amelyet ténylegesen tagok vagy részvényesek irányítanak, akik, illetve amelyek természetes személyek, helyi hatóságok, ideértve az önkormányzatokat vagy a kisvállalkozásokat is;
- elsődleges célja nem a pénzügyi haszonszerzés, hanem hogy tagjai vagy részvényesei, vagy a működése alá tartozó helyi területek számára környezeti, gazdasági és szociális közösségi előnyöket biztosítson; és
- részt vehet energiatermelésben, beleértve a megújuló forrásokat, az energiaelosztásban, az energiaellátásban, az energiafogyasztásban, az aggregálásban, az energiátárolásban vagy az energiahatékonysági szolgáltatásokban, vagy az elektromos járművek feltöltésére irányuló szolgáltatásokban, vagy egyéb energetikai szolgáltatásokat nyújthat tagjai vagy részvényesei számára.

- **A jogszabályok lehetőségeket, nem kötelezettségeket rögzít: a felsorolt tevékenységek, funkciók ellátására jogosultak, de nem kötelezettek az energiaközösségek**
- **A megújuló-energia közösségek (MEK) az energiaforrások szűkebb halmazát tekintti, megjelenik a lokalitás? (~helyi)**
- **A Villamosenergia-irányelv „citizen energy community” néven hivatkozott entitás a magyar fordításban „helyi energiaközösség”-ként jelenik meg, „polgári energiaközösség” kifejezőbb lenne**
- **A fogalmak szorosan kapcsolódnak, MEK a „polgári energiaközösségek” részhalmazának tekinthető**

Megújuló-energia közösségekkel szemben elvárás a lokalitás

	Megújuló-energia közösség	Helyi energiaközösség
Jogi forma	„jogi személy”	„jogalany”
Részvétel	„nyitott és önkéntes”	„önkéntes és nyitott”
Irányítás	„ténylegesen tagjainak vagy részvényesinek” irányítása	„ténylegesen a tagok vagy részvényesek” által gyakorolt irányítás
Földrajzi korlát	Tagok, részvényesek a megújulóenergia-projektek közelében találhatóak	
Tevékenység	Megújulóenergia-projektek fejlesztése, egymás közt elosztás	részt vehet energiatermelésben, beleértve a megújuló forrásokat, az energiaelosztásban, az energiaellátásban, az energiafogyasztásban, az aggregálásban, az energiatárolásban vagy az energiahatékonysági szolgáltatásokban, vagy az elektromos járművek feltöltésére irányuló szolgáltatásokban, vagy egyéb energetikai szolgáltatásokat nyújthat tagjai vagy részvényesei számára.

..de a közösségi szabályozásban nincs konkrét jogértelmezés

Osztrák tervezet: résztvevők ugyanabból a kerületből, vagy szomszédos kerületből származnak, amelyben a projekt megvalósul

Releváns szereplők a hazai szabályozásban

Felhasználók és termelők:
elkülönül, értékesítéshez
kereskedelmi engedély kell

Kereskedők: az új
szereplők jogosultak
értékesíteni, aggregátorok
megjelenése

Önkormányzatok:
termelő/fogyasztó, MEK-
ben tag, anyagi támogatás

Háztartási méretű
kiserőművek: 50 kVA alatt,
kötelező átvétel,
szaldóelszámolás.
Értékesítés szabadsága?

Egyetemes szolgáltatás:
3x63A-ig, kérdés meddig?

Energiaközösségek:
definiálás a VET-ben,
részletszabályok külön
jogszabályban

Rendszerirányító: új
szereplők megjelenése,
kiegyenlítés/szabályozás

Elosztói engedélyesek: új
szereplők jogosultak
villamosenergia-elosztói
tevékenységre

Aggregátorok definiálása,
energiatárolás kérdésköre

Jelenlegi szabályozás:

- Az egyén szintjén kidolgozott a szabályozás (HMKE), az új entitások definiálása még szükséges
- Az energiaközösségekre vonatkozó részletszabályokat külön jogszabályban érdemes tárgyalni

Villamos Energia Törvény (VET)

- Új szereplők definiálása, a RED II és a Villamosenergia- Irányelv alapján (aggregátor, energiaközösség)
- Hazai DSO értelmezése: elosztói monopóliumot megtartaná

Energiaközösségekre vonatkozó új jogszabály

- Tagok jogai és kötelezettségei, jogi forma (szövetkezet áll legközelebb hozzá)
- Elszámolás rendje, felelősség kérdése
- Harmadik féllel kötött szerződés lehetőségeinek tisztázása (például nem saját ingatlanon történő termelés)
- Alapítási, csatlakozási feltételek meghatározása („nyílt csatlakozási lehetőség” szabályozása)
- Lokalitas kérdés: földrajzi, energiagazdálkodási megközelítés
- Információ megosztás

Egyéni megújuló energia-termelők

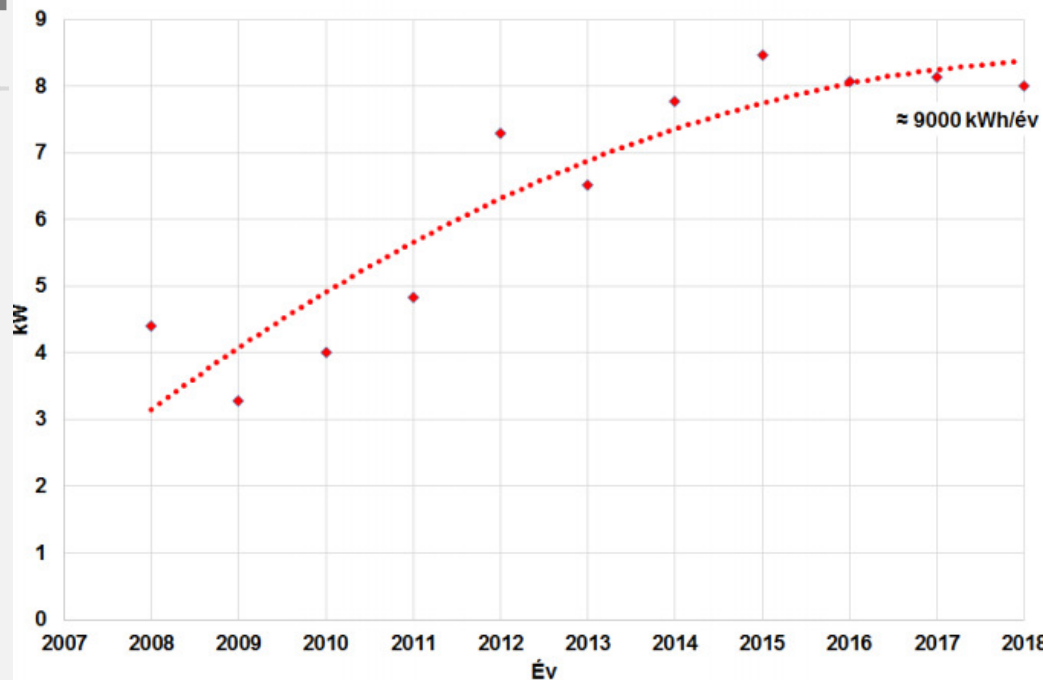
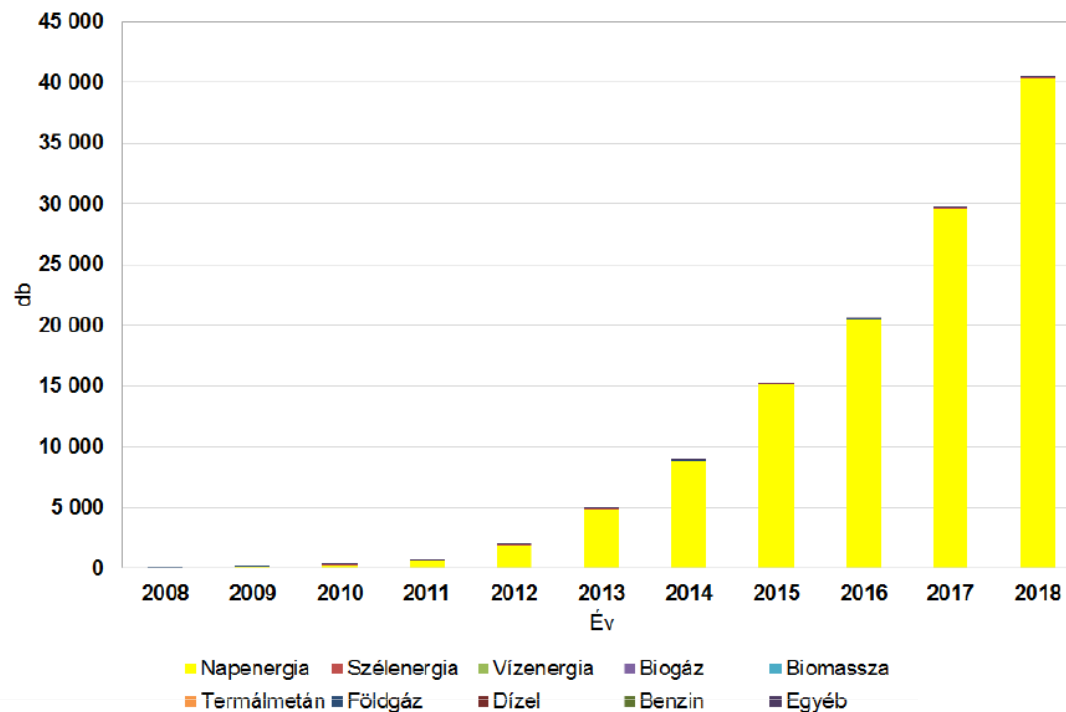
- Jelenlegi szabályozásban megvannak az elvárt jogaik
- Elnevezések változtatása, ha szükséges

Háztartási kiserőművek – egyéni termelők/fogyasztók

Szabályozás megfelelően kidolgozott

- Csatlakozási feltételek ismertek, átláthatóak
- Állami támogatás (VNT+támogatott hitel)
- Napelem árak csökkenése, kötelező átvétel további felfutást vetít előre
- Elosztóhálózati engedélyesek bevonása a szabályozási döntésekbe szükséges, ellátásbiztonság, feszültség szabályozás

Megújuló-energia közösségek gyakorlati megvalósítása

Megfelelő kérdések: mit akarunk megvalósítani?

Műszaki megvalósítás

A kitűzött céloktól, a jogszabályi implementálás részleteitől függetlenül a gyakorlati megvalósítás komoly erőfeszítést igényel a hatóságtól/piaci szereplőktől

A keretrendszer kidolgozását követően pilot projektek keretében érdemes tesztelni a rendszert.

Szabályozás

Milyen jogköröket adunk az energiaközösségeknek? Miben különböznek a meglévő entitásoktól?

Célkitűzések

Csak megteremtjük a szabályozási környezetet, vagy aktívan támogatunk?

Prioritási lista szerinti projektek: olyan mintaprojektek létrehozása kívánatos, mely megfelel a jogalkotó jövőbeni elvárásainak, várható piaci folyamatoknak

Egyéb szempontok:

- az érintett szereplők széleskörű bevonása
- Elosztói jogosultság átadása kritikus kérdés (szükség van-e rá?)
- „határesetek” tesztelése, ellátásbiztonsági szempontok figyelembe vétele -> növekvő elosztói szabályozási energia igény

Komplex vizsgálat: aggregátor szerepkör, együttműködő rendszerek tesztelés, smart metering -> **szabályozási energia** kritikus lehet! Elosztókra vonatkozó szabályok felülvizsgálata.

SZABÁLYOZÓI HOMOKOZÓ

Valóshoz hasonló tesztkörnyezet kialakítása

Innovatív, új technológiák megismerése az érintett szereplők (állami és piaci) számára
Nemzetközi példák figyelembe vétele (Nagy-Britannia, Hollandia, Svédország)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!